

כל מה שרצית לדעת על שימוש לא חוקי בתוכנות מחשב

מענה לשאלות שהועלו על ידי הפונים הרבים למוקד הטלפוני שמפעיל ארגון ה-BSA, על אודות שימושים בלתי חוקיים בתוכנות מחשב

רכשתם תוכנה מקורית, השימוש בה בניגוד לתנאי הרישיון מהווה שימוש פיראטי. "חשוב לא להתפתות ולהתקין את התוכנה על גבי יותר עמדות מחשב מהמותר ברשיון".

כיצד אפשר לזהות טרם רכישת תוכנה באיזו גרסה מדובר?

"יש לשים לב תמיד לתנאי הרישיון. בדרך כלל לא מדובר באותיות קטנות, ועל גבי אריזת המוצר ניתן להבחין באיזו גרסה מדובר: 'Home Edition', 'Business', 'Student', 'OEM' וכיו"ב. גם מחיר התוכנה מהווה אינדיקציה להבחנה בין הגרסאות השונות, ויכול לסייע במניעת טעויות מיותרות".

מה בדבר שימוש בגרסת ניסיון?

"עובדים בחברה עלולים להוריד גרסאות ניסיון למחשב, הניתנות להורדה בחינם למשך תקופה קצובה בלבד. על בעלי חברות לוודא הסרת גרסאות אלה בסיום תקופת הניסיון ולרכוש רשיון מתאים לתוכנה במידת הצורך".

מה בדבר שימוש בתוכנות OEM שהגיעו עם המחשב?

"גם שימוש שגוי בתוכנת OEM עלול להוביל לשימוש שאינו חוקי. רישיונות מסוג OEM מתאימים רק לתוכנה הנמכרת כשהיא מותקנת על גבי מחשב חדש, וצמודה לאותו מחשב בלבד. לא ניתן להתקין תוכנה בגרסת OEM על גבי מחשב שלא נמכר יחד איתה, ולא ניתן להעביר תוכנה כזו ממחשב למחשב".

האם יש תוכנה שאין להשתמש בה בישראל?

"יצרנים מסוימים מגבילים את השימוש בתוכנה לטריטוריות מסוימות. עליכם לוודא כי התוכנה שאתם רוכשים אינה אוסרת את השימוש בה בישראל. לכן מוטב לרכוש תוכנות ממשווק מורשה, ולוודא באמצעות אנשי מקצוע, כי התוכנות אכן מורשות ונעשה בהן שימוש כדין".

אם עובדים התקינו תוכנות פיראטיות, מי נושא באחריות?

"זוהי אחריותו של בעל העסק, והוא ייקנס. לכן, ההמלצה לבעלי חברות היא לקבוע מדיניות ברורה בכל הנוגע להורדת ולהתקנת תוכנות, ולהבהיר אותה לכלל עובדי החברה. לא כדאי להסתפק רק בהכרזות, ומומלץ לבצע גם בדיקות תקופתיות.

"מנהלי מערכות ואנשי IT מתקינים לעתים תוכנות לא חוקיות כדי לחסוך בתקציב. גם במקרים כאלה, מי שנושאים באחריות הם בעלי החברה. על בעל העסק לוודא שמנהלי המערכת ואנשי ה-IT יודעים שהתקנה פיראטית אינה מקובלת בארגון".

* עו"ד נעמי אסיא, היועצת המשפטית של ארגון BSA

ימים אלה, עד 31.5.13, מקיים ארגון ה-BSA את מבצע "עסק חוקי", שבמסגרתו תושהה פעילות האכיפה השוטפת של הארגון, ולעסקים וארגונים תינתן ההזדמנות להסדיר את רישוי התוכנות שברשותם ללא תשלומי פיצויים וללא תביעות בגין שימוש בלתי מורשה בתוכנות בשנים עברו. עו"ד נעמי אסיא עונה לשאלות שהועלו על ידי הפונים הרבים למוקד הטלפוני שמפעיל ה-BSA במהלך המבצע (6063*).

מה היקף השימוש בתוכנות מועתקות או ללא רשיון?

"להערכת מומחים ולפי נתוני סקר IDC לשנת 2011, יותר משליש מתוכנות המחשב המותקנות ברשות עסקים בישראל - אינן בעלות רישוי מתאים.

"כתוצאה מכך, אותם עסקים חשופים לתביעות, ואם ייתפסו הם עלולים להידרש לשלם פיצויים בסך מאות אלפי שקלים".

מה בדבר הורדת תוכנה מהאינטרנט?

"הורדת תוכנה מהאינטרנט, גם כשהיא נראית חוקית לחלוטין, וגם אם בוצע עבורה תשלום מלא, עלולה להוות הפרת רישוי, והשימוש בתוכנה עלול להתגלות כלא חוקי. הסיבה היא שהספק שממנו נרכשה התוכנה

אינו מורשה. במקרים שכאלה, האחריות על השימוש הלא חוקי בתוכנה תוטל על בית העסק".

מה אם התוכנה מותקנת על יותר תחנות מהמותר ברשיון?

"עסקים רבים אשר עברו בשוגג את מספר התחנות שבהן הם רשאים להתקין תוכנה ברשיון עלולים לשאת בקנסות כבדים".

האם כל תוכנת מחשב צריכה רשיון?

"כן. כל התקנה ללא רישיון נחשבת לפיראטיות תוכנה. אפילו אם